

hen die in staat zijn dezen invloed naar waarde te schatten, zal misschien het bovengenoemde zich uitbreiden tot de vraag, of deze herleving niet van betekenissen kan zijn voor de Gereformeerde Kerk en theologie, als een geheel, en van dienst kan zijn om den stroom van ongelof en van anti-Christelijke beginsels tegen te gaan.

(1.) Het Calvinisme vormt een bijzondere type onder de Protestantische Kerken en Confessies. Meestal wordt dit type door Gereformeerde omschreven. Toch zijn de woorden Calvinistisch en Gereformeerd, hoe ook verwant, geenszins van dezelfde betekenis. Laatst genoemde is meer beperkt, dan het eerste. Gereformeerd is een theologische term; een Kerkelijke en godsdienstige onderscheiding.

Het grondbeginsel van dit Calvinisme is de belijdenis van Gods absolute Souvereiniteit. Het uitgangspunt, voor het denken en het doen van den Calvinist, zijn niet zekere eigenschappen b.v. de liefde of de gerechtigheid, de heiligheid of het recht Gods, maar God zelf als roodanig in eenheid van al zijn eigenschappen in de volmaaktheid van heel zijn bestaan.

Vandaar ook de scherpe onderscheiding tusschen het Goddelijke en het menschenlijke in den Persoon, en de twee naturen van Christus; tusschen de uitwendige en inwendige roeping; tusschen het teeken en de betekende zaak.

Op gelijke wijze ontsprong uit deze bron de leer van de absolute afhankelijkheid van het schepsel, zooals dit uitdrukking vond in de Calvinistische Belijdenisschriften betrekkelijk de voorzienigheid, de voorverordening, de verkiezing, de onmacht des menschen. Door dit beginsel kwam de Calvinist tot die alles beheerschende, logische theologische methode welke hem van de Roomsche en van andere Protestantische Godgeleerden onderscheidt. Hij streeft naar de erkenning en de handhaving van God als God, tegenover alle schepsels, niet alleen op het gebied der theologie maar op elk terrein des levens en des wetens.

In het werk der Schepping en de wedergeboorte, in zontie en genade, in Aaam en in Christus, in de Kerk en in de Sacramenten, overal is het God die zijn Souvereiniteit openbaart en handhaaft en doorvoert, trots alle minachting en tegenstand. Er is iets behalftigs en grootsch en aangrijpends in deze Calvinistische opvatting.

In haar licht wordt heel de loop der geschiedenis, ééne reusachtige worsteling, waarin God zijn souvereiniteit doorvoert en deze, als een bergstroom, op het einde, allen tegenstand doet verwinnen en het schepsel willens of onwillens maar in elk geval tot een absolute erkenning brengt van zijn Goddelijke glorie. Alle dingen zijn uit God en keeren gevoeliglijk tot God terug. Hij is God en blijft God nu en voor eeuwig; de Jehovah, de zijnde, die is, die was, die komen zal.

Daarom gaat de Calvinist in alle dingen op God terug, en rust niet voor hij elke zaak teruggevoerd heeft tot het soevereine welbehagen Gods als haar uiterste en diepste oorzaak. Nooit verliest hij zich in de verschijnselen der dingen maar hij dringt door tot hun wezen. Achter de phenomena zoekt hij de noumena, de dingen die men niet ziet waaruit de dingen die men ziet zijn voortgekomen.

Hij blijft niet staan in het voorhof des tempels maar tracht in te gaan in het binnenste heiligdom. Hij ziet op alles sub specie aeternitatis. Als Godsdienst is, volgens de oude definitie, die "virtus per quam homines Deo debitum cultum et reverentiam exhibent" en als Godgeleerdheid, gelijk het woord aanduidt, de kennis van God en van alle andere dingen als geplaatst in verband met en onder gesubordineerd aan God, dan is de Calvinistische Godsdienst de Godsdienstigste en zijn theologie de meest theologische van alle.

Calvinisten, zich altijd gekemerkt heeft door eeuwige activiteit, door een rusteloos streven om alle dingen te brengen onder de discipline van Gods wet en dusdoende dienstbaar te maken tot de verheerlijking Gods. Het kan niet worden ontkend dat uit kracht hiervan de moraal somtijds een wettische karakter en een overdreven ernst en gestrengheid verkreeg. Maar, zoo zelfs, heeft het Calvinisme tal van deugden gekweekt, welke bewezen hebben van de grootste waarde te zijn voor het huisgezin, de maatschappij, en den staat.

De liefde voor het huisgezin, matigheid, reinheid, netheid, orde, geboortzaamheid, kuischeid, ernst, industrie, economie, zijn deugden, welke ten allen tijde gebleed hebben onder Calvinistische Christenen.

Mijn bedoeling was niet om Z.Ew. te beleedigen, maar volgens Gods Woord, één van tweeën, Rev. E. Bos moet kunnen bewijzen dat de rechterlijke scheiding ter oorzaak van hoererij aangevraagd wordt, en zoo niet is er geen rechtige Bijbelsche scheiding gegrond op medwiljige verlaten alleen. En zoo wij de kanteekeningen lezen over Matt. 5: 31, 32 en 19: 4-9 wordt het ons maar al te duidelijk dat Z.Ew. om andere reden niet scheiden kan, al was het dat zijn vrouw 70 maal 7 maal hem verlaten had en zoo zij de 490ste maal met schuldelijden en berouw terugkwam, haar weder moest aannemen.

Och (h)arm Israel, het is al geen Israël dat uit Israël is, noch dat den naam van Israël draagt; "zij zeggen dat zij Joden (Israëlieten) zijn en zijn het niet." Gij iverft zonder verstand met verachting van Gods Woord, voor iemand al is het dat zijn wettige vrouw hem verlaten heeft, hij toch zooals gezegd wordt, zich schuldig maakt heeft aan mishandeling van zijn vrouw. Het spreekwoord zegt: "soort zoekt soort." Dit is mijn eerste en laatste woord aan u, Israël.

N. N.

VOOR DE GRONDWET. "Onze Toekomst."

In nummer 3 van het Bondsorgaan, "Onze Toekomst," las ik een stuk, aan het hoofd hebbende, beginsellooheid, na het stuk gelezen te hebben, kwam de gedachte in mij op, wie van deze twee zou toch bedoeld worden, of Ds. De Beij, of "De Nederlander." Ten zede dacht ik, hoe is het mogelijk dat een Leeraar en tevens medewerker aan het blad onze toekomst zich op gelijke voet stelt met een Saulus weleer die de klederen bewaarde dergenen, die Stefanus steenigden en ook zelfs een wekevalen had in het booze werk dat verricht werd. Medewerker schijnt ook noch een paar steenen dispoeneel te hebben voor een overledene predikant die zich niet meer kan verdedigen (hoewel niet direkt, toch indirekt) dat bewijst uw twijfelachtig schrijven. Indien de "Nederlander" recht is kan men Ds. De Beij wel van de lijst der gereformeerde predikanten afschrapen. Ik was van gedachte dat het blaadje onze toekomst moest dienstbaar zijn tot samenbinding der Jongelingen, doch niet om indirecte laster te verspreiden van een overledene predikant. Het is mijns inziens zeer gevaarlijk vergif toe te dienen aan een jeugdig blaadje als "Onze Toekomst," indien de hoeveelheid wat te groot wordt kan het mogelijk doodelijke gevolgen hebben. Het zou zeer voorzichtig zijn dat medewerker die het stuk heeft laten overplaatsen in "Onze Toekomst" zich bewust was dat het geen hij overlaait plaatsen waarheid bevat en niet een naamloos stuk uit een blaadje zooals schrijver zelf beweerd niet weet welke partij het vertegenwoordigt. Dit is ver beneden de waarheid van een Leeraar. Een tegelijk die Ds. De Beij gekend heeft weet zeer goed dat hij niet de man was die sympathiseerde met modernisme, zooals "De Nederlander" dit uitdrukt, maar veel eer een tegenstander van hetgeen in strijd was met Calvinisme. Ik heb eenmaal een uitdrukking hooren doen dat een predikant gelijk was aan een schuurpaal in het land waar het vee zich nu en dan aan scuurt. Dit schijnt in toepassing gebracht te zijn zelfs na den dood van den oude heer. Mogelijk ondervindt medewerker dit ook nu en dan zelf, doch wanneer uit in het leven geschied kan men zichzelf verdedigen. Doch een legelijk wachte zich echter om laster te spreken van de knechten der Heeren daar zij geroepen zijn om den volken de woorden Gods te verkondigen. Roseland, Ill.

Baat in Zes Uur. Denauwende Nieren en Blaas Ziekten verlicht in zes uur door het "NIEUWE GROOTE ZUID AMERIKAANSCH NIEREN GENEESMIDDEL." Dit nieuwe geneesmiddel is een groote verrassing wegens de verwonderlijke snelheid, waarmede het verlichting geeft bij pijn in de blaas, nieren, rug en alle deelen der waterloozings organen bij mannen en vrouwen. Het verlicht de moelijkheid bij het wateren en pijn daarbij door het bijna onmiddellijk te verholpen. Indien gij schielijke verlichting en genezing wenscht, dan is dit uw geneesmiddel. Te koop bij Dr. H. Kremers, apotheker te Holland, Mich. 50-11.

Altijd Voorhanden. De eenige echte Haarlemmer Olie, ingevoerd door den ondergeteekende van den eenigen fabrikant van Echte Haarlemmer Olie. Ieder fleschje door mij verkocht heeft mijn adres en de afbeelding van een drogisten mortier gestempeld op de buitenste omslag, ter waarschuwing. Bestellingen in 't groot en klein verzonden naar eenig gedeelte van de Vereenigde Staten. Vraag uw drogsten en handelaars in medicijnen om de Echte Haarlemmer Olie ingevoerd door GEO. G. STEKETEE, Grand Rapids, Mich. 21-11.

St. Jakob's Oil RHEUMATIEK, Kneuzingen, Tandpijn, Brandwonden, ZINKINGS, Verstukingen, Vorstbullen, Heuppijnen, RUGGEPIJNEN.

Dr. August Koenig's HAMBURGER BRUST THEE geneest alle ziekten der BORST, der LONGEN en der Keel. Prijs 25 Cents

Nieuwe Advertentie. 1,000 ACRES patriërlaad te koop voor \$7.50 per acre. Een goede farm met goed huis en stallen \$1800.

LIJKBEZORGER. Goede Paarden en Rijtuigen, van allerlei soort; een goedelijk wagen. Doodkleden en alles wat er bij behoort; Lijkkleeden enz.

J. H. NIBBELINK, Negende Straat, Holland, Mich. 20-11

Hollandsche Landgenooten. Ik ben wederom bereid om aan alle oude en nieuwe kalanten in uwe behoeften aan goede tuinzaaden te voldoen.

Huishoudelijke Winkel. Wij hebben een volledigen Kruidenierwinkel geopend, in verband met onze Vleesch Winkel, zoodat wij alles voorhanden hebben, wat in die lijn voor huishoudelijk gebruik noodig is.

Een Grote Keus Nieuwe Voorjaars Modegoederen ontvangten bij Miss De Vries & Co. die wij voor zeer billijke prijzen te koop aanbieden.

J. HEERINGA East Saugatuck, Mich. Handelaar in alles wat noodig is. Vraag naar hetgeen ge niet ziet. Wij hebben het voor billijke prijzen. Verfstoffen, Carpets en Schoenen, VOOR VERLAAGDE PRIJZEN, VOOR DE MAAND APRIL.

Siegel, Cooper & Co. NEELY'S HISTORY OF The Parliament of Religions and Religious Congresses -AT THE- Columbian Exposition. COMPLETE IN ONE VOLUME. FULLY ILLUSTRATED. A Fascinating Story of the MOST WONDERFUL event the Religious World has ever known.

A Rare Chance Only \$1.48 Postage extra 38c. Bound in fine English Cloth. Send in your order soon. WITH GRATITUDE TO GOD FOR THE BROTHERHOOD OF MAN. Just as complete as the two Volume Book, selling at \$5.00. Edited by a corps of eminent authors and writers, headed by the noted scholar and author, WALTER R. HUGHTON, A. M.

Een \$1400 Gebouw. WIE BOUWEN WIL! \$1.00. Zij die van voornemen zijn nu of later een HUIS te bouwen, zullen hun voordeel doen met het koopen van een boek voor bevattende afbeeldingen en plattegronden (floor plans) van 45 smaakvolle en naar den laatste stijl gebouwde woonhuizen.

Winkelen Goederen TE KOOP. Adres Jonkman & Dijkema HOLLAND, MICH. Uitverkoop voor 1894. in ons voorjaars Kleeren Departement.

GEORGE D. VAN DER WERP. LUKBEZORGER. Four small boys on a frolic are we, As light hearted and happy as boys can be; The reason for this we will not screen, Our mothers now use the White Machine. It sews an easy and it runs so light, We can't keep thinking that it is just right; And if you as happy as we would be seen, They say an elegant White Machine.

G. Van Putten & Zonen. Het ben hun Voorjaars en Zomer Voorraad JAPONSTOFFEN ontvangen. Ginghams, Satijn, Wit goed. Een mooie voorraad ZOMER ONDERGOED. Dames' Combination Suits voor slechts 35c. Een volledige voorraad Kousen en een groote keuze Borduursel en Kant, Opmaaksel voor Japonnen en Corsetten. Een keurige voorraad Zijden Kindermutsjes.

INGEZONDEN.

Voor stukken onder dit hoofd stelt de Redactie zich vast in inhoud, en wat stijl en taal betreft, niet verantwoordelijk.

De Toekomst van het Calvinisme.

DOOR DR. H. BAVINCK.

Vertaald en Ingezonden door Dr. J. Kelder.

Vervolg van no. 30.

Een derde hoedanigheid welke voor de toekomst van het Calvinisme iets behoort, is zijn historische zin. Op politiek terrein vormen de Calvinisten ten onzent de Anti-Revolutionaire of Christelijk-historische partij.

Echtscheiding.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven. Ook onder de ouderen en nieuwere godgeleerden is er verschil van gedachten over de wettige Bijbelsche echtscheiding.

Echtscheiding.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven. Ook onder de ouderen en nieuwere godgeleerden is er verschil van gedachten over de wettige Bijbelsche echtscheiding.

derne wetenschap. Dit feit moge onze goed-of afkeuring wekken: de feitelijheid er van kan niet ontkennd en wij zijn geroepen het vrij onder de oogen te zien.

Wortt vervolgd.

Voor DE GRONDWET.

Echtscheiding.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven. Ook onder de ouderen en nieuwere godgeleerden is er verschil van gedachten over de wettige Bijbelsche echtscheiding.

Echtscheiding.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven. Ook onder de ouderen en nieuwere godgeleerden is er verschil van gedachten over de wettige Bijbelsche echtscheiding.

believer does not lie under the same obligation in the case of a union with an unbeliever, as in the case of one with a believer.

EEN LEZER DER GRONDWET.

Voor DE GRONDWET.

't Is een blij vooruitzicht dat ons streelt.

ZEGT JAN ELSMA.

Vervolg en slot van no. 36.

Professor Bovet zegt: "Voor de Joden schijnt geen tijd te bestaan. Zij zijn altijd jong, omdat zij niets vergeeten hebben en omdat zij leven in hoop."

Echtscheiding.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven. Ook onder de ouderen en nieuwere godgeleerden is er verschil van gedachten over de wettige Bijbelsche echtscheiding.

Dan zullen wij gekleed worden met lange witte kleederen, gekroond met gouden kroonen en voorzien van gouden harpen om te eeren het Lam dat geslacht is; maar om niet langer te wandelen in dingen, die mij te hoog en te wonderlijk zijn, laat ik nu het woord aan den eerwaarden Jac. Hervey, hetwelk beter bevallen zal aan DE GRONDWET lezers.

Echtscheiding.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven. Ook onder de ouderen en nieuwere godgeleerden is er verschil van gedachten over de wettige Bijbelsche echtscheiding.

der lofzangen gehoord worden, maar verheerlijkt, zelfs in de vlammen, het Lam, dat groter pijnen geleden heeft dan die gij gevoelt; die u lijden heeft kort gemaakt en uw rust zal eeuwig zijn.

Echtscheiding.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven. Ook onder de ouderen en nieuwere godgeleerden is er verschil van gedachten over de wettige Bijbelsche echtscheiding.

men. En zoo kwam het. En het was: "de valsche kerk." Immers, dat gebruikte men in oude tijden en al wat maar antiek is, is nu weder in de mode, bijna op elk gebied.

Echtscheiding.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven.

Geachte Redactie.—Gaarne zou ik een woordje over echtscheiding willen meescrijven. Ook onder de ouderen en nieuwere godgeleerden is er verschil van gedachten over de wettige Bijbelsche echtscheiding.

INGEZONDEN.

Voor stukken onder dit hoofd stelt de Redactie zich, wat den inhoud, en wat stijl en taal betreft, niet verantwoordelijk.

De kolommen van DE GRONDWET staan voor iedereen, die op gematigd toon over zaken van algemeen belang schriftl. open.

Ingezonden stukken, waarvan de schrijver aan de Redactie zijn naam niet uitspeelt, worden niet geplaatst.

Stukken, die niet geplaatst worden, kunnen niet aan de schrijvers terug gezonden worden, maar worden vernietigd.

Het liefst worden ondergeteekende en niet te lange stukken geplaatst.

VOOR DE GRONDWET. De Toekomst van het Calvinisme.

DOOR DR. H. BAVINCK.

Vertaald en Ingezonden door Ds. J. Kelzer. Tervolg en slot van no. 37.

De menschwording Gods is het zelfde of liever wordt vervangen door de Godwording van den mensch. Vandaar dat de godsdienstige en zedelijke zijde van 't Christendom voortdurend wordt gewaardeerd, terwijl de bovennatuurlijke bestanddeelen met verachting worden verworpen.

Afgedacht echter van het feit, dat deze rugwaartsche beweging geen veilige positie biedt tegen het naderend agnosticisme en gedwongen wordt de eene concessie na de andere aan het evolutionisme te doen, is het uit een godsdienstig oogpunt al even onbevredigend d. Er is een onmetelijk verschil tusschen de opvatting van het Christendom in vroegere eeuwen en van thans.

Als reactie tegen de al te "jenseitige" ideeën van vroeger dagen, is er ongetwijfeld veel waarheid in deze nieuwe beschouwing. Nochtans zal ze op den duur en als een geheel genomen onbevredigend blijken.

Theologie en Kerk moeten hun dogmatisch, aristocratisch, en hiërarchisch karakter afleggen en de maatschappelijke zijde van het Christendom ontplooien. De Kerk moet plaats maken voor het koninkrijk der Hemelen.

Met 't oog op deze rugwaartsche beweging, is de herleving van 't Calvinisme van dubbele betekenis. Deze betekenis zou niet zoo groot zijn, in dien al die moderne theologische tendenzen welke thans in andere landen bovendrijven, niet in Nederland geweest waren.

De eerste stap was om de menschen terug te roepen van de Belijdenis naar de Schrift; de tweede van de Schrift naar Christus. En in betrekking tot Christus moest eerst de Godheid er aan: toen het vóórbestaan, eindelijk zijn zondeloosheid, zoodat er niets overbleef dan de idee van een godsdienstig genie, die ons de liefde Gods geopenbaard heeft.

gelooft en ongelooft, in 't voordeel van onze tegenstanders. De strijd moet gestreden op de lijn der beginselen. David kon Goliath op geen andere manier overwinnen dan in den naam des Heeren, den God van Israel. Zoodra dit erkend wordt zal de schoonheid van 't Calvinisme bij vernieuwing gezien en gewaardeerd worden.

De huiselijke en maatschappelijke deugden, welke het Calvinisme gekweekt heeft, zijn van onschatbare waarde, en moeten niet verwaarloosd worden, zelf ter wille van den meest gewaardeerden arbeid op 't gebied van Buiten- en Binnenlandsche zending.

Deze crisis is zeer ernstig. Niemand kan de uitkomst voorspellen. Evenwel, het Calvinisme is rekbaar en buigzaam genoeg om het goede in onze eeuw te waardeeren en zich toe te eigenen. Ongetwijfeld is het in beginsel gekant tegen den machting geest en de boven drijvende richting van deze eeuw.

Het Calvinisme begeert ontwikkeling en staat veelvormigheid voor. Het gevoelt den drang om steeds dieper in te dringen in het heilgeheim en hieraan bewust, eert het elke gave en de verschillende roeping der kerken.

De neiging, die nu in Engeland en Amerika boven drijft naar Duitschland op te zien als het centrum der theologische wetenschap, kan niet anders dan schade berokkenen aan de Gereformeerde kerk en de Gereformeerde theologie beide.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

tuizer-ten-Bevatten elementen, welke het Calvinisme tot een Apologetisch gebruik zou kunnen aanwenden. Het Agnosticisme heeft overeenkomst met de Calvinistische leer aangaande de onbegrijpelijkheid Gods, de ondoordringbaarheid van Zijn raad, het verborgen karakter van de voluntas beneplaciti, van de eindigheid van het menschelek vernemen. De strenge zedelijke beginselen van Kant dienen om duidelijker aan het licht te brengen het bederf der menscheleke natuur, "das radical Böse" dat zijn zetel heeft in het menschenhart.

De neiging, die nu in Engeland en Amerika boven drijft naar Duitschland op te zien als het centrum der theologische wetenschap, kan niet anders dan schade berokkenen aan de Gereformeerde kerk en de Gereformeerde theologie beide.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

clusivisme. De Gereformeerden zijn nooit enghartig geweest. Te Marburg overtrof Zwijngli Luther ver in broederlijke liefde. De Calvinisten hebben de Lutherschen nooit verworpen, maar steeds als broeders erkend.

Niemand kan zeggen of het Hollandse Calvinisme nu bestemd is om op de toekomst van het Calvinisme in andere landen invloed te oefenen. In elk geval zal een Nederlandsch schrijver zeker geëxcuseerd worden om aangaande dit punt zijne gedachten uit te drukken.

Wilt mij een enkel woord vergunnen, aangaande dingen, waarmede ik mij nimmer te voren bemoeid heb. Na lang overdacht en gearzeld te hebben, zie ik eindelijk ook eens de landerijen en bezien welke Mr. G. Rankans in Missouri te koop aanbiedt.

De neiging, die nu in Engeland en Amerika boven drijft naar Duitschland op te zien als het centrum der theologische wetenschap, kan niet anders dan schade berokkenen aan de Gereformeerde kerk en de Gereformeerde theologie beide.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Wilt mij een enkel woord vergunnen, aangaande dingen, waarmede ik mij nimmer te voren bemoeid heb. Na lang overdacht en gearzeld te hebben, zie ik eindelijk ook eens de landerijen en bezien welke Mr. G. Rankans in Missouri te koop aanbiedt.

De neiging, die nu in Engeland en Amerika boven drijft naar Duitschland op te zien als het centrum der theologische wetenschap, kan niet anders dan schade berokkenen aan de Gereformeerde kerk en de Gereformeerde theologie beide.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Er bestaat een beroemd geschrift van Lessing—Nathan de wijze. Alleen die meenen dat het Christendom plaats maken moet voor hun eigen gemaakte godsdienst der Rede, zweepen er mee. Men kan het koopen te Grand Rapids op de modernemarkt.

De neiging, die nu in Engeland en Amerika boven drijft naar Duitschland op te zien als het centrum der theologische wetenschap, kan niet anders dan schade berokkenen aan de Gereformeerde kerk en de Gereformeerde theologie beide.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.

Het is sociaal en beroemt er zich op een klasse van degelijke, nijvere burgers gevormd te hebben, die, overeenkomstig de bede van Agur, bewaard bleven voor rijkdom en armoede beide en gevoed worden met het brood van hun bescheiden deel.

Het is actief en bevordert zijn invloed op de regering. Het heeft de vrijheid lief en faalt nimmer op te treden voor de vrijheid van de pers, van het geweten, van kunst en wetenschap.